

40 yıllık işgöçü

Genç, sağlıklı, güçlü ve uzman yani vasıflı olanlar batıya gitmeye izinlidir!!!

1. Başlangıç safhası

Herşey 1961 tarihindeki " Raab – Olah Sözleşmesi " ile başladı; bu sözleşme Federal Ekonomi Odası ve Avusturya Sendikalar Birliği tarafından hayata

devletlerin iş ve işçi bulma kurumlarıyla sıkı bir işbirliği içindeydiler. Bu işbirliğinin temel sloganı: genç, sağlıklı, güçlü ve vasıflı olan, Avusturyalı doktorlar tarafından yapılan muayenelerden ve yapılan vasıflılık

Bu göç işgal edilmiş alanlardaki mecburi işçilerden ve Südtirol bölgesinde taşınan Almanca konuşanlardan oluşuyordu.

Bu tür mecburi işçilerin sayısı, müttefik güçlerin şubat 1945 tarihindeki tahminine göre, 1.4 Milyondu. Savaşın sonrakı bir kaç yıl içerisinde de 300 000 savaş sonucunda göçe zorlananlarla birlikte, 650 000 kişide zorlanarak kaçırılarak yeni bir göç durumu ortaya çıktı, zorla kaçırılan bu insanların 365 000 ile 530 000 arası Avusturyada kaldı. 1951 yılında yapılan halk sayımı sonuçlarına göre Avusturyada 323 000 yabancı devletlerin vatandaşları yaşarken, bunlardan 313 000 işçileri bakanlığı verilerine göre şu veya bu türden mültecilerdi.

Foto: Polak

Linz merkezgarından perşembe günleri „misafirişçiotobüsü“ denilen, göççüleri ailelerine ulaştıran otobüsler kalkıyor

geçirildi. Bununla resmi olarak yabancı işgücünün Avusturyaya ithal edilmesi nin kurumsal çerçevesinde ortaya çıkarılmış oldu.

Diğer şeylerle birlikte belirli branşlara göre yıllık olarak yabancı işgücü için kesin kontenjan da sosyal partnerler tarafından belirleniyordu. Bu sözleşme sonucu devletler arası antlaşmalar da, İspanya ile 1962, Türkiye ile 1964 ve Eski Yugoslavya ile 1965, imzalandı. Son belirtilen iki ülkede, Türkiye ve Yugoslavya, "misafirişçi alma büroları" kuruldu ve bu bürolar adı geçen

sınavıyla vasıflı olduklarını belgeledikten sonra batıya gitme iznini alabiliyorlardı. Bu koşulları yerine getirenler, Avusturyalı bir işverenle iş mukavelesini imzaladıktan sonra ancak "Misafirişçi treni" ne biniş biletini alabiliyorlardı.

Bu gelişmede yeni olan bir şey vardı o da, birinci dünya savaşından bu yana pratik te olmayan, işçilerin gönüllü karakteriyle göç te bulunmalarıydı. 2. Dünya savaşı boyunca da göçmen işgücü vardı, ancak bu gönüllü değil, zora dayalı bir göçtü.

2. Avusturya'nın kendisi de göç veren bir ülkedir

Göç olayı kendi içinde kolay görülebilen üç aşamaya bölünmektedir. Birinci aşama 1973 yılına kadar devam etmiştir. İlk 13 yıl içerisinde yurtdışındaki Avusturyalı sayısı 90 000 den daha fazla artmaktayken, buna karşılık Avusturya da yaşayan yabancı sayısı 260.000 den fazlaydı.

Ondan sonraki 11 yıl içerisinde, 1974 ile 1984 arası, göçmenlik bilançosu değişikliğe uğradı. Avusturya ya 5500 kişilik net göç yaşanırken, bu süre içerisinde 28.000 Yabancı da Avusturya'dan net göç etme durumu yaşandı. 1985 yılında dünya çapında yeni bir göçmenlik dönemi başladı. 1999 yılına kadar geçen 15 yıl içerisinde net olarak aşağı yukarı 61.000 Avu-

40 yıllık işgöçü

Avusturya da 1993 ten bu yana oturma ve çalışma hakkına sahip olabilmek her zamankinden oldukça daha zor.

Foto: Polak

1991den beri Linz`te çalışıyorum ve her 14 günde bir Bosnaya yolculuyum

sturya vatandaşı Avusturya dan göç ederken, bu süre zarfında net olarak 469.000 yabancı devlet vatandaşı da Avusturya ya göç etti. Göç bilançosu ile ekonomik büyüme belli oranda birbirine bağlı olarak gelişmektedir. Ekonomik durum iyi olunca, Avusturyalılar, herşeyden önce Almanya ya, göç ederken, Yabancılar da Avusturya ya göç etmektedir, ekonomik durumun kötüye gitmesi halinde ise tersi durum yaşanmaktadır. Belli ölçüye göre Avusturya aynı zamanda göç veren bir ülkedir, yani Avusturya`dan da insanlar göç etmektedir.

Kriz döneminin başlangıcında, 1974 yılı ilkbaharında, zamansal "misafirişçiler" bir nevi buraya yerleşmek zorunda bırakılan göçmenler konumuna geldiler. Bundan on yıl önce işgücünün ülkeye girişine herhangi bir engel konulmuyordu. İnsanlar sezon döneminde ve iş bulma durumunda sınırları geçerek gidip gelebiliyorlardı. İş bulamadıklarında veya işyerini kaybettiklerinde Avusturyayı terk ediyorlardı. Ancak bu durum Nisan 1974`te işpiyasasına girişte sınırlamaların getirilmesiyle sona erdi. Avusturya da çalışmak isteyenler bir nevi Avusturya

ya yerleşme kararını vermek zorunda bırakıldılar. Zira ülkeyi terk etme durumu bir riskde beraberinde taşıyordu, yani terk etme durumunda bir daha geri gelmeme tehlikesinide beraberinde getiriyordu.

Yine 1980`li yılların başında İstatistik Merkezi Kurumunun verilerine göre Avusturya da ikamet eden yabancı ülke vatandaşlarının sayısında azda olsa bir düşüş görülmektedir. O zamanki sosyal partnerler ve (sosyaldemokrat) hükümet 1981 yılındaki ekonomik durgunluk döneminde yabancıların çalışmasında oldukça kapsamlı sınırlamalara gittiler.

3. şimdiki durum

Bu sert yabancılar politikası 1990`lı yıllardada devam ettirildi. Şöyleki 1992 yılı boyunca Parlamento tarafından yabancılar yasası ve oturma yasası bağlamında Avusturya ya girişi, ikamet etmeyi, yerleşmeyi ve ikameti bitirmeyi düzenleyen oldukça kapsamlı ve sert yeni düzenlemeler karar altına alındı. 01 Temmuz 1993`ten bu yana yapılan değişiklikler sonucu oturma ve çalışma hakkına sahip olabilmek her zamankinden daha oldukça zorlaştırıldı.

Böylesi bir politika 1992 Nisan`ından sonra savaş sonucu Hırvatistan ve Bosna`dan gelen savaş mültecilerininide düzenledi. İçişleri bakanlığının verilerine göre bu süre zarfında bu alanlardan 90.000 Savaş Mülteci si Avusturya ya kabul edildi. Ancak buna rağmen bunlardan çok azı iltica istemi için başvurabilme fırsatını yakalayabildi. Bunun dışında gelenlerin büyük bölümünün hepsine kolektif bir geçici oturma hakkı tanındı ve ileriki süreçte başka bir yere gidemeyen veya ülkelerine geri dönemeyenlerde giderek yabancı işçi ve onların aile fertleri statüsüne kavuşturuldular.

Bu anlamda 1998 yılında Kosovo`daki krizden dolayı ortaya çıkabilecek olası bir göç dalgasının da önüne geçildi ve yalnız iltica başvuru yolu açık bırakılarak, iltica isteminde bulunanlar

Avusturya ya gelebildi. Pratik olarak bu nasıl oluyor, bunu aşağı istatistik bilgilerden aldığımız bir örnekle açıklayalım: 1981`den 1999`a kadar 248.000 iltica müracaatı vardı, ki her yıl bu sayı önemli oranda değişiyordu. 01 Haziran 1992 yılında sınırlayıcı, kayıt ve şarta bağlı yeni bir iltica yasası yürürlüğe girdi, bu yasanın katkısı sonucu, yetkililere yapılan iltica müracaatlarında oldukça bir azalma oldu. 1993`te yapılan müracaatlar 1991 yılında yapılan müracaatların ancak beşte biri kadardı. Uzun yılların ortalamasına göre sonuçlandırılan davaların ancak % 24,6 sı Cenevre konvansiyonuna göre ilticacı olarak kabul edilmektedir.

1981 ile 1998 arasında 80.000 iltica isteminde bulunanlar Cenevre`de bulunan uluslararası göçmenler organizasyonunun yardımı ile, iltica istemleri kısmi olarak kabul edilmeden önce

Foto: Polak

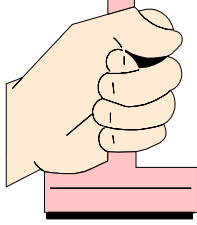
Yol 10 saatten fazla sürüyor

veya kabul edildikten sonra, başka yerlere göç ettiler. 1999 yılında aynı kurumun arabuluculuğu sonucu 5003 göç durumu yaşandı. Geriye kalan 145.000 iltica isteminde bulunanlardan bir kaç bininde 80`li ve 90`lı yıllarda gönüllü veya gönülsüz kendi ülkelerine geri döndükleri zanediliyor. Ağırıklı olarak burada kalanların çoğu mevcut durumda ya yabancı veya vatandaşlığa geçmiş durumda ve "Misafir işçilerin" sahip olduğu hukuksal statüye sahiptirler. ◆

KISA VE ÖZ

Slovenya dan geçenele geçiş vizesi

1.1.2001 tarihinden itibaren, Slovenya`dan geçen Bosna, Makedonya, Türkiye ve Rusya vatandaşlarının, eğer Avusturya vizelelerinin süresi üç aydan fazla değil ise, geçiş vizesi almaları gerekmektedir. Aynı durum geriye dönüş içinde geçerlidir.

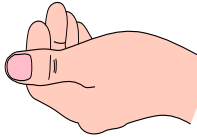

Bunun için Vizelerinizin hem gidiş ve hemde dönüş esnasında üç aydan fazla olmasına lütfen dikkat ediniz. Pasaport, Avusturya da hastalık sigortasına sahip olduğunuzu ispatlayan belge (Birlikte sigortalı olanlar içinde), ve bir Fotoğraf gerekmektedir. Bu sezonluk işçiler içinde geçerlidir. Vizeyi Viyana ve Klagenfurt`taki Slovenya Konsolosluklarından alabilirsiniz. Vize masrafları 100 şilindir. Bu uygulama Avrupa Birliği Vatandaşları için geçerli değildir.

Jugoslavya Cumhuriyeti vatandaşlarının eskiden de olduğu gibi normal vizeye ihtiyaçları vardır. Kaynak: Slovenya Konsolosluğu Klagenfurt. ◆

Aile fertlerinin sigortalı üzerinden sigortalılığı

Yasama organı verdiği kararında bundan önce belirli kişiler, eşler veya hayat arkadaşları, eşlerinin veya hayat arkadaşlarının üzerinden

sigortalı olabiliyorlardı, ancak bu 1 Ocak 2001 tarihinden itibaren değiştirilerek, bu kesimlerin ek katkı ödemesi yapma zorunluluğunu gerektirmektedir.

Bu düzenleme

- Eşler
- Hayat arkadaşları
- sigortalının ev işlerini ücretsiz yürüten Aile fertleri, Ebeveyn (Anne ve baba) veya Kardeşler için geçerlidir.

Eğer aşağıdaki koşullar yerine getirilmiş se, ek ödeme zorunluluğu olmayacak

- Sigortalının sigortasından yararlanan kendisini aynı çatı altında bu sürede bir veya birden fazla çocuğun bakımına adanmışa; Veya,
- Geçmişte en az 4 yıl boyunca aynı çatı altında kendisini çocuk bakımına adanmışa, çocuk bakımının yanında çalışmış olsada ;
- Sigortalının sigortasından yararlanan aile ferdi bakıma muhtaç ise, en azından bakım parasını bakıma muhtaç basamağı 4`e göre alıyorsa ;
- Sigortalının sigortasından yararlanan aile ferdi, sigortalıyı bakıma muhtaç olduğundan dolayı en azından bakıma muhtaç basamağı 4`e göre para alıyor ve bakımını yapıyorsa.

Katkı payının miktarı

Ek katkı payının miktarı sigortalının katkı payının temelini oluşturan gelirlerin (Emeklilik maaşı, diğer gelirler) % 3.34 ü kadardır.

Ek katkı ödemesi

- Sigortalının aylık net geliri eşler için eşitleme fark zammı sınırını 12.037,- şillingi aşmıyorsa ;
- Sigortalı Hastalık parası, Lohu-

salık parası, Annelik izin parası, işsizlik parası ve mağduriyet yardım parası alıyorsa ; talep edilmez.

Kaynak : Yukarı Avusturya İşçi Odası ◆

Linz Auwiesen`de uluslararası kültürler spor şenliği

"FIT Together" (Birlikte forma girelim) adı altında "Ausländer - Integrationsbeirat Linz " (Linz yabancılar entegrasyon meclisi) ile "Land der Menschen – Aufeinander Zugehen" (insanların ülkesi – birbirimizle karşılaşalım Yukarı Avusturya kolu) ve diğer organizasyonların birlikte 20 Mayıs 2001 Pazar günü spor festi düzenlemektedirler. Organizatörler fazla yabancı kökenli katılımcının bu feste iştirak etmesini arzu etmektedirler.

Futbol, Beach-Voleybol (Kumda oynanan) ve Basketbol`dan tutalım,

çocuklar için aktivitelere kadar, oyun otobüsü (Hüpfburg – Hoplama kalesi, Stationenspiel – durak oyunu) ve lezziz yemekler sunulacaktır. « Kontak kurabilmeyi » kolaylaştırmak ve ulusal çekişmeyi önlemek için takımların oluşturulması ve kuraların çekimi şenlik yerinde yapılacaktır.

Katılım sağlama ücretsizdir. Şenlik saat 10`da başlayacak ve takriben saat 18`de sona erecektir.

Kayıtlarınızı 16 Mayıs`a kadar Ausländer-Integrationsbeirat Linz, Hauptplatz 1, Tel. : 0732/7070 1151, Fax: 7070 54 – 1151 e Yada

"Land der Menschen – Aufeinander Zugehen OÖ" Tel.: 0732/678 883 e yapabilirsiniz. ◆

Şayet „direkt“ in ücretsiz olarak adresinize gönderilmesini istiyorsanız, yandaki kuponu okunaklı ve eksiksiz doldurarak gönderiniz!

Evet, ben „direkt“ in ücretsiz olarak adresime gönderilmesini istiyorum.

„direkt“ i aşağıdaki dilde istiyorum (uygun olanı işaretleyiniz)

Almanca Türkçe

Boşnakca, Hırvatca, Sırpca

İsim.....

Adres.....

.....

Lütfen pul yapıştırınız (7.-)

„direkt“
Verein zur Betreuung der AusländerInnen in OÖ
Humboldtstraße 49/1
4020 Linz

Yaşlı çalışanlar için daha fazla boş zaman imkanı

Emekli olmanıza bir kaç yıl kala, bu kalan bir kaç yılın tadını çıkarmayı, ailenize, çocuklarınıza veya torunlarınıza daha fazla zaman ayırabilmeyi, sağlığınız için daha az çalışmayı hiç düşündünüz mü? 01 Ekim 2000 tarihinden bu yana yürürlüğe giren yeni düzenlemeyle yaşlılar için kısmi çalışma süresinden yararlanarak, emekliliğinizden önce fazla bir ekonomik kayba uğramadan, daha az çalışma imkanından yararlanabilirsiniz.

Çalıştığınız sürenin yarısını çalışın, önceki maaşınızın 4 te 3 ünü alın

Kadınlar 50 Erkekler 55 yaşından itibaren çalışma sürelerini % 40 ile % 60 arasında (yani aşağı yukarı normal çalışma süresinin yarısı demektir) düşürerek, brüt maaşlarının % 70 i ile % 80 ini alabilirler. İş Piyasası Servisi (Arbeitsmarktservice) yarıya düşürülen çalışma süresi sonucu ortaya çıkan ücret masraflarını işverenimize geri öder. Yaşlılar için kısmi çalışma süresi sözleşmesi en fazla 6,5 yıl için yapılmakla birlikte şimdiye kadar geçerli olandan yeni yaşlı çalışanlar için kısmi çalışma süresi parasına geçişte mümkündür.

Hangi şartlar altında Yaşlılar kısmi çalışma zamanına müracaat edilebilir?

- eğer Sizin son 25 yıl içerisinde 780 hafta (yani 15 yıl) işsizlik sigortasına bağlı çalışmanız söz konusu ise;
- şimdiye kadar ki çalışma süreniz yasal / toplu sözleşme kurallarının en fazla % 20 sinin altında ise, (yani normal çalışma süresi olan haftalık 40 saatin en az 32 saatini çalışmışsanız);
- eğer emeklilik sigortasından Size

her hangi bir ödeme yapılmıyorsa;

- eğer işvereniniz bu yeni düzenlemeyle hemfikir ise müracaat yapabilirsiniz.

İşverenle karşılıklı anlaşma

Yaşlılar için kısmi çalışma süresi için bir yasal hak talep edemeyeceğinizden dolayı, iş vereninizle şahsi olarak sözleşme yapmak mecburiyetindediniz. Eğer işveren Sizin yaşlılar için kısmi çalışma süresinden yararlanma talebini yerine getirirse, ancak o zaman yaşlılar için kısmi çalışma süresi parası teşvik hakkından yararlanmak için İş Piyasası Servisine müracaat ederek bu haktan yararlanabilir.

Bundan dolayı işveren için herhangi ek bir masraf ortaya çıkmaz, çünkü İş Piyasası Servisi maaş denkleştirme gereği aradaki farkı işverene geri öder. Yalnız işveren eski düzenlemede de olduğu gibi birini işe almak zorundadır.

Bir sefer fazla bir sefer az çalışma

İhtiyaç ve zorunluluğa göre işletmede yaşlılar için kısmi çalışma süresi esnasında da fazla veya az çalışma olanağı vardır, ancak sözleşme gereği düşürülen çalışma süresi baştan belirlenen ortalama çalışma süresine (tespit edilen yaşlılar için kısmi çalışma süresi) uymayı zorunlu kılmaktadır.

Bir örnek

Bayan K. işvereni ile yaşlılık kısmi çalışma süresi için ortalama haftalık normal çalışma saati olarak 20 saatine anlaşılıyor – Bayan K. dönüşümlü olarak 4 hafta boyunca haftada 30 saat ve diğer 4 haftada haftalık 10 saat çalışabilir.

Kesinleştirilen yaşlılık kısmi çalışma süresi boyunca (örneğin 6 yıl) ortalama olarak haftalık çalışma saati 20 saati geçemez.

Yaşlılık kısmi çalışma süresi için diğer önemli bilgiler

- tazminat konusunda herhangi bir kayıp olamaz
- kaza, hastalık, işsizlik ve emeklilik sigortalarında tam koruma
- eğer yaşlılar kısmi çalışma düzenlemesinden yararlanmak istiyorsanız ve işvereninizle bu konuda anlaşmaya varmışsanız, bu sözleşmenin yazılı olarak yapılması bir zorunluluktur. Örnek Müracaat formlarını internet adresinden, www.arbeiterkammer.com, işpiyasası servisi veya işçi odasından (tel.: 050/6906-2413 yerel tarife) temin edebilirsiniz.
- İşten çıkarma ilkesel olarak mümkündür, ancak mahkemeye başvuru yapıp itirazda bulunabilirsiniz.

Eğer hala yaşlılar kısmi çalışma konusu hakkında sorularınız varsa veya daha fazla bilgi almak istiyorsanız, o zaman lütfen . İşçi Odasının (Arbeiterkammer) hukuku uzmanlarına aşağıdaki telefondan 050/6906 başvuru yapabilirsiniz, yine Yukarı Avusturya Yabancılar Danışma Derneğinden de bu konuda bilgi alabilirsiniz).

Kaynak: Yukarı Avusturya İşçiler ve Hizmetliler Odası ◆

ÖGB-Info Nr. 7/2001 ZINr: 01Z0207371
P. b. b. Verlagspostamt 4020
Medieninhaber und Herausgeber:
ÖGB Landesexekutive OÖ,
Redaktion, Layout und für den Inhalt
verantwortlich: Verein zur Betreuung der
AusländerInnen in OÖ,
4020 Linz, Humboldtstraße 49/1
türkisch